

BENEDEK SZABOLCS

Madárka

Kuntsen bíró jó ember volt. Madelaine legalábbis is ekképpen gondolt reá. Gyakran ellátogatott hozzájuk, olyankor leült a konyhai asztalhoz, és elbeszélgetett Apácskával. Anyácska közben ott sürgött-forgott körülöttük, harapnivalót készített, s olyan ételt is odatett Knutsen bíró elé, amelyet ők igazából csak ünnepnapon ettek. Ezek szerint – vonta le minden alkalommal a következtetést Madelaine – Knutsen bíró látogatása ünnepnek számít. Ő és a testvérei rendre az asztal körül ólalkodtak, igyekeztek elcsenni egy-egy jobb falatot, amire Apácska is, Anyácska is látszólag nagyon haragudtak. Dühöngtek, mérgelődtek, kiabáltak velük, ám Madelaine és a testvérei mindig érezték, hogy ez nem igazi harag, csak azért perelnek velük, mert itt van Knutsen bíró, aki ilyenkor nagyokat hahotázott, megsimogatta a gyerekek fejét, aztán odaadta nekik a tányérjáról azt, ami után éppen ácsingóztak.

Madelaine ezen kívül még azért is örült ezeknek a látogatásoknak, mert Knutsen bíró mindig szívesen beszélgetett vele a sirályokról és a többi madárról. Ha a szülei előtt hozta szóba ezt a témát, azok általában ingerülten elhajtották, annyira torkig voltak már vele. Arról nem beszélve, hogy Anyácska többször is kijelentette, hogy ő rühelli a madarakat. Amit Madelaine persze nagyon bánt, és sajnálta, hogy Anyácska ilyen lekicsinylően, sőt dühvel beszél az ő kedvenceiről.

Abban az időben, amikor Madelaine majdnem elfelejtette, hogy milyen is volt Madelaine-nek lenni, arra még mindig élesen emlékezett, hogy egy csöndes kora nyári délutánon Knutsen bíró lélekszakadva rohant be hozzájuk. Ilyen sosem volt azelőtt. Knutsen bíró mindig méltóságteljes lassúsággal lépdelt, beszélt és cselekedett – addig el se lehetett róla képzelni, hogy képes futni. Még ha ideges vagy haragos is volt, csupán abból derült ki, hogy megemelte a hangját. Ezúttal azonban úgy rohant, hogy majdnem kiköpte a tüdejét. Berúgta Madelaine-ék házának ajtaját, és a küszöbről ordított befelé:

– Wiik! Itthon vagy?

Apácska otthon volt. Nemrégiben érkezett haza, de csak azért, hogy pihenjen egy keveset, aztán már mennie is kellett volna vissza a hajóhoz, mert a háló még mindig tele volt. Erre azonban aznap délután már nem került sor. Knutsen bíró levegő után kapkodva elmondta, hogy nem messze a várostól egy hajó zátonyra futott, sőt nem is zátonyra, hanem egyenest kirohant a partra, úgyhogy most ott fekszik összetört orral a homokban. Messziről nem vehető észre mozgás körülötte, ami roppant különös, ezek szerint a legénység odaveszett az ütközésben, pedig legalábbis távolról nem tűnik olyan nagynak a sérülése, viszont akik látták, mind azt mondták, hogy már a tengeren bevonta a vitorláit, és a hullámok vitték ki a partra. „A hajó formáját tekintve angolok lehetnek” – tette hozzá Knutsen bíró, és ennek Anyácska és a gyerekek is megörültek, hiszen ha angol hajót kellett kipakolni, Apácska mindig hozott

valamit, leginkább gyapjút vagy meleg ruhát, amiről azt mondta, hogy a kereskedők a munka fejében adták neki. Anyácska ilyenkor olyan arcot vágott, mint amelyet akkor szokott, amikor Madelaine-ék próbálták megértetni vele, hogy miért verekedtek össze: úgy tűnt, hogy nem hitte el, de ezt sosem tette szóvá.

A pihenésből ilyenformán semmi nem lett. Apácska megkérdezte Knutsen bírót, hogy ne várják-e meg inkább a holnapot, meg tudnak-e fordulni még a sötétség leszállta előtt, mire Knutsen bíró letromfolta, hogy ugyan már, ilyenkor a leghosszabbak a nappalok, és különben is, sietni kell, aki hamarabb ér oda, azé a zsákmány. Úgyhogy Apácska elrohant Knutsen bíróval, meg pár emberrel, akiket Knutsen bíró szedett össze a környező házakból, és csak éjszaka érkezett haza, amikor ő is és Anyácska is azt hitte, hogy a gyerekek már alszanak. Madelaine azonban ébren volt: ha Apácska este, a lefekvés idején nem volt még otthon, ő rendszerint vagy nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudott elaludni – ezúttal sem, így hát a takaró alól figyelve észrevétlen szem- és fültanúja volt Apácska hazaérkezésének. Apácska nagyon izgatott volt, legalább annyira, amennyire Knutsen bíró délután, ő is hadarva és kapkodva beszélt, és olyanokat mondott, hogy ilyet még sose látott ezelőtt, a hajón mindenki meghalt, azonban nem az ütközéstől, hanem egész más miatt: halottak feküdtek a fedélzeten és a kabinokban, de valami irtózatosságon, megfeketedett arccal és foltos végtagokkal, a koponyájukon a csontig aszott a bőr, ezen felül pedig hányadék és vér mindenütt, egyszóval, rettenetes látvány volt még Knutsen bíró, meg azok számára is, akik már részt vettek hadjáratokban, és találkoztak ott pár borzasztó dologgal.

– Nem voltunk sokáig, így aztán nem is hoztunk semmit haza – tette hozzá Apácska, és Madelaine a takaró alól mentegetőzést hallott ki a hangjából.

– Nem is néztetek szét? Azt se állapítottátok meg, hogy milyen hajó volt?

– Angol hajó. Ezt már Knutsen bíró is megmondta délután, nem figyeltél? – Apácska ingerülten fölemelte a hangját. – Azt is a bíró mondta, hogy menjünk innét gyorsan, ne nyúljunk semmihez, a legjobb volna a hajót fölgyújtani a hullákkal és a rakománnyal együtt, viszont ki tudja, lehet, hogy az is veszélyes, a füst megmérgezheti a levegőt, ennek Knutsen bíró még alaposan utána fog járni, majd kérdezősködik a fatemplom frátereinél.

– Nem értem... Miért kellene fölgyújtani a hajót? Megijedtetek néhány megfeketedett holttesttől?

Madelaine nem hallotta tisztán az erre a kérdésre adott újabb izgatott és hadaró választ, arra azonban később is emlékezett, hogy Apácska még inkább ingerültebb lett, vitatkozni és veszekedni kezdett volna Anyácskával, aki azonban csitította, hogy maradjon csöndben, fölébreszti a gyerekeket. „Én nem alszom” – suttogta Madelaine a takaró alatt, aztán néhány másodperccel később elaludt, és reggel, amikor fölébredt, Apácska nem volt sehol. Madelaine szerette volna megkérdezni Anyácskát, hogy miről beszéltek még Apácskával, amit ő esetleg nem hallott, ám bármennyire furdalta az oldalát a kíváncsiság, inkább csöndben maradt, nem akarta elárulni, hogy hallgatózott. Apácska egész nap a tengeren volt, Knutsen bíró sem mutatkozott, majd amikor este megjött, Apácska elmondta, hogy a bíró emberei mégis csak fölgyújtották az angol hajót. Madelaine ekkor megkérdezte, hogy akkor mégse mérgezi meg a füst a levegőt, de amint kicsúszott ez a száján, már meg is bánta, hiszen a szülei ezáltal rájöhetek arra, hogy kihallgatta az éjszakai beszélgetésüket.

Azonban vagy nem vették észre a lelepleződését, vagy nem törődtek vele, ehelyett Apácska elmagyarázta, hogy Angliában nagy betegség pusztít, amit úgy lehet elkapni, hogy az ember belélegzi a korábban megbetegedettek holttesteit és használati tárgyai által megmérgezett levegőt, Knutsen bíró pedig attól tartott, hogy a füst szanaszét viheti ezeket a mérgeket. Azóta viszont értekezett a fatemplom tudós fráterével, és úgy döntött, hogy jobb, ha fölégetik a hajót, mert egy esetleges ebbéli mérgezésnek kisebb a kockázata, mint annak, hogy mások odamennek Bergenből vagy a környező falvakból, és nem törődve a hullákkal, bemásznak a raktérbe, és széthordják a méreggel telítődött rakományt.

Aznap este Madelaine korán elaludt, méreggel meg betegséggel álmodott, és amikor fölébredt, rettenetesen megrémült, Apácska ugyanis a szokásától eltérően otthon volt, lázasan feküdt az ágyában, és még beszélni is alig tudott, nem hogy fölkelni vagy járni. Madelaine ijedten gondolt arra, hogy a betegséget ő hozta Apácskára ezzel az álommal, úgyhogy amikor Anyácska vagy a testvérei nem figyeltek, sűrűn fohászkozott Jézushoz, hogy mülassza el az álom rontását, és vigye el Apácska betegségét.

– Wiik, merre vagy? – hallották Knutsen bíró méltatlankodó kiáltozását már az utcáról, majd miután a bíró benyitott, nem ment beljebb, hanem megállt a küszöbön, és egyre nagyobb sápadtsággal hallgatta Anyácska beszámolóját Apácska betegségről. Nem is volt ott sokáig, sebesen keresztet vetett, és falfehér arccal, szinte futva távozott, Anyácska pedig elküldte Madelaine-t a kikötő végén magasodó fatemplomba, hogy hívja el valamelyik frátert, olyat, aki ért az orvosláshoz.

Madelaine nekivágott az útnak, ám a szíve szerint először a fölégetett hajót nézte volna meg. Először el is indult a fatemplommal ellenkező irányba, aztán eszébe jutott, hogy Apácska nem mondta meg pontosan, hogy merre ért partot a hajó. Úgyhogy mivel nem akart a fölösleges keresgéeléssel időt veszíteni, és ezzel kivívni Anyácska haragját, megfordult, és elsietett a fatemplom felé. Útközben többször is az eget nézte, figyelte a sirályokat, ahogy köröznek a tenger és a kikötő fölött. Észrevette Knutsen bírót is, épp nagy hévvel magyarázott Gilke halásznak, és az ő házuk felé mutogatott. Madelaine, amint elhaladt mellettük, udvariasan köszönt, ők azonban nem viszonzták a köszönést, hanem elfordultak, és mintha még arébb is lépdeltek volna egy kicsit.

Erlin fráter jött el a fatemplomból Madelaine-nel. Mikorra megérkeztek, Apácska még rosszabbul volt: becsukott szemekkel, félig öntudatlanul nyögdecselt az ágyon, Madelaine testvérei körbeállták, és elképedve, tágra nyílt szemekkel bámulták, mivel még soha nem látták Apácskát ennyire gyöngének és erőtlennek. Anyácska gyorsan elhessegette a gyerekeket az ágy mellől, utat engedve Erlin fráternek, aki megtapogatta Apácska testét, majd közölte, hogy lázas, ami attól van, hogy összesűrűsödött a vére. Anyácska ekkor valamelyest megkönnyebbülve megkérdezte, hogy ezek szerint ez mégse az angliai betegség, mire a fráter komoran, de határozottan megrázta a fejét, és kést kért. Belemetszett Apácska karjába, Anyácska pedig gyorsan hozott egy edényt, amivel fölfoghatta a vért. A fráter várt egy keveset, majd miután úgy vélte, hogy elegendő vér folyt ki Apácskából, bekötözte a sebet, és meghagyta Anyácskának, hogy ha inni kér, adjon Apácskának vizezett sört, ételt azonban keveset, sőt jobb volna most egyáltalán nem ennie, nehogy ismét besűrűsödjön a vér. Itatni viszont föltétlen kell, és amennyiben nem javul az állapota, hívják el őt

újra néhány nap múlva, akkor majd megint eret vág, egyébként meg imádkozzanak buzgón a fölgögyulásáért.

Erlin fráter távozott, Madelaine pedig arra gondolt, hogy ha Apácska nem kap enni, akkor végképp legyöngül, és nem tud dolgozni, aminek Knutsen bíró nem fog örülni, sőt nagyon mérges lesz, és azt fogja mondani, hogy neki nem kell gyöngé halász, keres inkább Apácska helyett valaki mást. Ez viszont azt jelenti, hogy Apácska nem kap Knutsen bírótól pénzt, és ha pénz nincs, Anyácska nem tud enivalót vásárolni a piacon, tehát nem csak Apácska nem fog enni, hanem egyikük sem, s ettől mindnyájan legyöngülnek majd. Eme aggodalmait azonban nem merte Anyácskával megosztani, félt ugyanis attól, hogy Anyácska az Apácska feletti aggodalmában megdühödik reá, és veszekszik vele.

A következő eseményekre Madelaine később már nem tudott egészen tisztán visszaemlékezni, bizonyos dolgok összefolytak az emlékei között. Annyi bizonyos, hogy Anyácska nem tudta betartani Erlin fráter utasításait, ugyanis még aznap este ő is ágynak esett. Neki is láza volt, gyöngyözött a homloka, Madelaine alig győzte törölgetni. Apácska ekkor már vért hányt, tiszta mocsok lett a ruhája és a takarója, Anyácska pedig a láz okozta rohamok közötti tiszta perceiben azt hajtogatta, hogy Erlin fráter bizonyára tévedett, ez mégse vérsűrűsödés, hanem az angliai betegség. S arra is még emlékezett Madelaine, hogy másnap reggel, amikor Apácska már nem hánykolódott, nem csapkodott, csak feküdt csukott szemekkel, mozdulatlanul, és fekete meg sötétvörös foltok borították nem csupán az arcát, hanem a testét mindenütt, Anyácska a forró láztól alig érthetően, halkan és helyenként összefüggéstelen, körülményes mondatokban arra kérte őt, hogy menjen el megint a kikötő melletti fatemplomba, és hívjon el egy frátert, de lehetőleg ne Erlint, hanem valaki mást, aki meg tudja az angliai betegséget gyógyítani. Madelaine azonban nem tudott se fráterért, se bárhova menni, ugyanis alig lépett ki a házuk ajtaján, ott termettek előtte Knutsen bíró emberei, és durván visszalökdösték, de nem a kezükkel, vagy úgy, hogy hozzáérték volna, hanem hosszú botokkal és lándzsanyéllal ütlegették meg döfködtek, hogy azonnal kotródják vissza a házba. Madelaine sírva fakadt, hogy neki el kell mennie a fatemplomhoz, mivel Anyácska is, Apácska is betegek, bizonyára elért idáig az angol hajó máglyájának a füstje, és mégis csak megmérgezte náluk a levegőt, azonban Knutsen bíró emberei mintha meg se hallották volna, a botokkal és a lándzsanyelekkkel visszataszították a házba. Aztán valaki becsapta az ajtót, és a következő pillanatban Madelaine gyors kopácsolást hallott. Az ajtót onnantól fogva nem tudta kinyitni, ugyanis beszegezték, csakúgy, mint az ablakokat. A házra a verőfényes nyári napsütés ellenére is sötétség borult, Madelaine még hallotta, amint a bíró emberei elrohannak, azután az alig félhomályban csupán Anyácska és Apácska nyögése és sóhajai hallatszottak, és a gyerekek hamarosan üvöltéssé fajuló síró zokogása.

Onnantól fogva lassacskán elfoszlott az emberi emlékezet, és Madelaine egyszer csak arra eszmélt, hogy ő voltaképpen egy madár. A testvérei ordításának szünetében a sirályok csivitelését hallgatta a tenger felől, majd egy idő elteltével hirtelen az jutott eszébe, hogy a madarak magasan repülnek, a tenger fölött köröznek, csapdosnak szárnyaikkal a kéklő ég alatt, úsznak a levegőben a Nap felé, és nem egy sötét házban rostokolnak naphosszat. Odament hát az egyik bedeszkázott ablakhoz, és csőr híján az ökleivel ütni kezdte. Sokáig ütötte, egészen belesajdult a keze,

a sötétben azonban nem vette észre, hogy föl is sebesedett, és lassacskán elborítja a vér. Mivel semmit nem ért el az ütlegetéssel, és a madár továbbra is fogságban volt, sírni kezdett. Aztán belealudt a sírásba.

Amikor fölbredt, nem csak bent, de kint is sötét volt. Nagyon megéhezett. Utoljára akkor evett, amikor a szülei már nem szóltak és nem is jajgattak többé, és a testvérek a sötétségben botorkálva kipakolták az éléskamra maradékait. Találtak még némi szárított halat, ám mert nem látták, mit tesznek a szájukba, egyikük torokán megakadt egy szálkával teli falat – fulladozni kezdett, azután hörögni, s amikor elcsöndesedett, a másik kettő nem tudta eldönteni, hogy elaludt-e, vagy ő is abba a némaságba és mozdulatlanságba zuhant, amiben Apácska és Anyácska is voltak. Nem sokkal később a másik gyerek is belázasodott, onnantól fogva Madelaine egyedül bolyongott a sötét házban. Ami harapnivalót még talált, azt fölfalta, azonban rövidesen minden elfogyott, nem csak az élelem, de a sör és a víz is, úgyhogy a faltól falig verdeső madarat nem csupán a rabság kínzó érzete, hanem pokoli éhség és szomjúság is gyötörte. Talán az utolsó erejét szedte össze, amikor az éjszaka közepén a keze ügyébe került széssel ismét ütni kezdte az egyik bedeszkázott ablakot. Sokáig, nagyon sokáig ütötte, közben annyira elfáradt, hogy a fáradságtól öntudatlan állapotba került, onnantól fogva teste magától cselekedett, nem érzékelte sem az ütések súlyát, sem ritmusát. A hátsó ablak deszkáinak rései között már megjelentek az első fénycsíkok, jelezvén, hogy új nap virradt, amikor az órák óta csépelte deszka egyszeriben engedett, és hangos recsenéssel elvált a faltól. Az így keletkezett keskeny résen át friss levegő árasztotta el a házat, s behozta a tenger illatát. A madárka megpróbált még tágitani a nyíláson, aztán amennyire csak képes volt rá, összehúzta magát, és keresztülmászott a lyukon. Az sem állította meg, hogy a deszka szilánkjai össze-vissza karistolták. Az ablakpárkányról a ház előtti fövényre zuhant. Ott, letaglózva a friss tengeri levegőtől, azonnal elaludt.

Sok évvel később, amikor az emberek még mindig újra meg újra borzongva és elbűvölve mesélték egymásnak a történetét, rendre azt tartották a legnagyobb csodának, hogy Madelaine egyetlen pillanatra sem esett kétségbe. Ismerte Bergent, akár a tenyerét, tudta, mit hol kell keresnie ahhoz, hogy kielégítse szükségleteit. Bár azelőtt soha nem rakott tüzet, a szüleitől elleste, miként kell csinálni, úgyhogy miután a part melletti csónakok ott maradt hálóiból kiszedegette a halakat, meg tudta sütni azokat. Jó érzéssel Knutsen bíró házát választotta első számú lakhelyéül, ott aztán nagyon sok hasznos és használható dolgot talált, onnan röpdösött ki nap mint nap élelemért (ami többnyire halból és a különféle épületekben talált szárított ételekből állt, valamint erdei bogyókból és fenyőmagokból), illetve vízért a patakhöz. Bejárta a város minden zegét-zugát, fölkereste és összeszedte magának, ami hasznosítható. Egyedül a Wiik család hajdani otthonába nem ment be, azt mindig elkerülte, még csak rá se nézett a bedeszkázott ablakokra.

Azon se rémült meg – legalábbis így beszélték később az emberek –, hogy nem talált sehol senkit. Először, az üres utcák és kikötő láttán azt gondolta, hogy a többiek a házaikban vannak, ám hamarosan szembesülnie kellett azzal, hogy a város teljesen kiürült. Nem csak a lakói mentek el, de onnantól fogva a hajók is elkerülték Bergent. Madelaine egyedül, árva madárként bolyongott előbb heteken, majd hónapokon át keresztül-kasul az elhagyatott utcákon és tereken, fölfeszített minden ajtót, és minden házba bement, de hogy pontosan mit csinált, és az élelemgyűjtésen

túl mivel foglalkozott, az nem derült ki soha. Madelaine se beszélt később erről. Miután hazatértek, Bergen lakosai mind észrevették, hogy jártak a házukban, ám az élelmen és egyes ruhadarabokon kívül lényegében nem hiányzott semmi, csak azt látták, hogy a szekrények nyitva vannak, egyes bútorok nem a megszokott helyükön állnak, és hogy ültek a székekben és feküdtek az ágyukban. Azt is csak véletlen félmondatokból tudták meg évekkal később, hogy télen Bergen néma utcáin fölbukkantak a farkasok, és Madelaine, a rabságból szabadult magányos madár ekkor jókora máglyát rakott Knutsen bíró udvarán, hogy távol tartsa őket a háztól. A farkasok élelmet kerestek, és betörték a Wiik család házába, fölfalták, amit odabent találtak, nem sokkal később pedig összerogytak az utcán, és keserves hörgések és vonítások közepette elpusztultak. Bergen hazatérő lakói hónapokkal később látták is az elaszott, kiszikkadt tetemeiket, amelyeket nagy elővigyázatossággal gyorsan elégettek, gondosan ügyelve arra, nehogy hozzájuk érjenek.

Már jócskán kitavaszkodott, amikor visszatértek. Majdnem egy évig voltak távol, és kevesebben jöttek haza, mint ahányan elmentek – ami elől menekültek, az ott, az erdei rejtekhelyen, a hegyek takarásában, a völgy mélyén megbúvó elhagyatott, hajdani falu házaiban ugyan nem érte utol őket, ám, különösen az öregek és a gyerekek, nem bírták mind erővel a mostoha viszonyokat. Knutsen bíró ismerte a helyet, ő vezette oda Bergen lakosait, akik csodálkoztak, hogy mennyire eldugott; közel van a városukhoz, ám mégis távol a világtól, csak az talál ide, aki tudja, hol és mit kell keresni. A házakat üresen, de egész jó állapotban találták, ami arra utalt, hogy a faluban néhány évvel vagy évtizeddel ezelőtt még laktak emberek, és hirtelen hagyhatták el, legalábbis erről árulkodtak az üszkösödés és a hajdani tűz jelei. Néhányan azt suttozták, hogy a település rajtaütés áldozata lett, rablólovagok vagy katonák fosztották ki és üzték el a lakóit, és Knutsen bíró onnét ismerhette ezt a helyet, hogy ő is a rajtaütők közé tartozott. Akár így történt, akár nem, semmi jelentősége nem volt a dolognak, az emberek addig is tisztelték Knutsen bírót, onnantól fogva azonban egyenesen a megmentőjüként tekintettek reá. Innentől kezdve még inkább hallgattak a szavára, és ellenvetés nélkül engedelmeskedtek az utasításainak. Azt is Knutsen bíró döntötte el, hogy mikor térjenek vissza: a tél elmúltával, amikor már teljes pompájában virágzott a tavasz, és noha semmit nem tudtak a külvilág dolgairól, joggal remélhették, hogy eltelt annyi idő, hogy az Angliából érkezett dögvész elvonult, és ők nyugodtan hazamehetnek Bergenbe.

Megpillantották Madelaine-t, és azt hitték, kísértetet látnak. A lány ott állt a főutcán szakadozott, a testméreténél jóval nagyobb ruhában, és amikor meglátta őket, csapdosni kezdett vézna karjaival, mintha azok szárnyak lennének, azután elfutott. Csak két napra rá bukkant újból elő, akkor a kikötőben tűnt föl, egészen váratlanul, az egyik halász vette észre, miközben ellenőrizte otthagyt bárkájának állapotát, hogy a szomszéd csónakban áll, és őt nézi. Akkor már nem félt, legalábbis nem szaladt el, a hazatérők közül pedig többen megismerték, hogy ez bizony Madelaine, Olaf Wiik lánya. Közönyös pillantásokkal fogadta, hogy páran tisztos távolságból körbevették, és azt mérlegelték, hogy vajon ő is elkapta-e a kórt, és nem volna-e jobb kövekkel halálra dobálni. Erlin fráter azonban azt mondta, hogy a betegségnek rég ki kellett volna rajta ütköznie, vagy ha időközben ki is ütközött, akkor bizonyára már kigyógyult belőle. Így hát nem bántották. Próbáltak beszélni hozzá, kérdezték, mi történt vele, hol volt eddig, mit csinált, ám Madelaine nem

válaszolt, csak csapkodott a karjával rendületlenül, mintha azok szárnyak lennének, és nyitogatta a száját, mintha az csőr lenne.

Azt is ugyanígy, jószérivel közönyösen nézte végig, hogy Knutsen bíró utasítására fölgyújtották és porig égették a Wiik család hajdani házát, amely ekkor már nem volt teljesen bedeszkázva, azt azonban akkor még nem tudták, hogy azt a nyílást, amelyen keresztül Madelaine kimászott, később a bent heverő tetemekből táplálkozó farkasok tágították tovább.

Madelaine-t hosszas tanakodás után Ingvild anyó fogadta be, akinek a háza a kikötő legszélén, a város határában állt, és akinek férje és felnőtt fiai évekkorábban, egy balul sikerült halászat során, egy fölborult bárka alatt, a tenger hullámai között lelték halálukat. Hosszú évek teltek el, míg Madelaine végleg föl hagyott a karcsapdosásokkal, és végre megszólalt. Knutsen bíróhoz azonban soha nem szólt, míg amaz élt, rendre elkerülte, hiába próbált a bíró olykor szép szóval, máskor erőszakosabban közeledni hozzá. Csupán Knutsen bíró halála után, már felnőtt fejjel, a férjének árulta el, hogy igazából soha nem haragudott reá, hiszen a bíró nem csinált egyebet, mint teljesítette a kötelességét, és megmentette a várost a pusztulástól. Csak hát – magyarázta Madelaine – valamennyire mégis csak ő volt az oka annak, hogy el kellett töltenie néhány sötét napot a szülei és a testvérei fekete foltokkal és jókora daganatokkal borított hullája mellett. Minden éjjel erről álmodik, és sokszor nem tudja eldönteni, hogy melyik az álom: az, hogy a házban van, a ledeszkázott ablakok mögött, vagy pedig az, hogy mindez már évekkor ezelőtt véget ért.

